

SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMLARI

SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ

İlk olarak 1950'lerde Kuzey Avrupa'da ve özellikle Ren Havzasında başlayan sınır ötesi işbirliği girişimleri, 1990'larda AB tarafından bütünleşme stratejisinin bir parçası olarak benimsenerek desteklenmiştir. Sınır ötesi işbirliği programları, AB ülkelerinin ortak sınır bölgelerinde, AB üyesi ülkelerle sınırları bulunan üçüncü ülkelerin sınır bölgeleri arasında ve Birliğin kendi içindeki sınır bölgeleri arasında dengeli bir kalkınma için işbirliğini öngörmektedir. AB Bölgesel Politikası yanı sıra Avrupa Komşuluk Politikasının da araçlarından biri olan sınır ötesi işbirliği programları, sınır bölgelerinin sosyo-ekonomik kalkınmasına katkı sağlarken farklı kültür ve toplumların kaynaşmasına da vesile olmaktadır.

Sınır Ötesi İşbirliği Programlarına, AB üyesi devletler Yapısal Fonlar altındaki Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu (ERDF); aday ve potansiyel aday ülkeler Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA); AB Komşuluk Politikası kapsamındaki ülkeler ise Avrupa Komşuluk Aracı (ENI) vasıtasıyla katılmaktadır. Türkiye, AB üyeliği için müzakere yürüten bir ülke olarak katılığı Programlarda IPA fonlarından yararlanmaktadır. IPA'nın beşinci politika alanı ve dokuzuncu öncelikli sektörü Bölgesel ve Sınır Ötesi İşbirliği altında ülkemiz, 2007 yılından bu yana Bulgaristan-Türkiye IPA Sınır Ötesi İşbirliği Programı ve ENI Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İşbirliği Programı olmak üzere iki programa katılmaktadır. Sınır Ötesi İşbirliği programlarının Türkiye'deki uygulamasından sorumlu kurum Ulusal Otorite sıfatıyla T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığıdır.

BULGARİSTAN - TÜRKİYE IPA SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMI

Bulgaristan-Türkiye IPA Sınır Ötesi İşbirliği Programı, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki mali işbirliği sürecindeki sınır ötesi işbirliği programlarından biridir. Programın Yönetim Makamı Bulgaristan Bölgesel Kalkınma ve Bayındırlık Bakanlığı olup, Ulusal Otorite görevini T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı yürütmektedir. Program alanı Türkiye’de Edirne ve Kırklareli illerini Bulgaristan’da ise Hasköy, Yambol ve Burgaz idari bölgelerini kapsamaktadır.

2007-2013 Dönemi

Program kapsamında hibe sağlanan projelerle ulaşmak istenen hedefler; karşılaştırmalı avantajlardan hareketle işbirliği alanında sürdürülebilir iktisadi kalkınmayı hızlandırmak, insanlar ve toplumlar arasındaki yakınlaşmayı teşvik etmek ve bir bütün halinde sosyal kalkınmayı geliştirmek ile doğal, kültürel ve tarihi miras değerlerinin korunması da dâhil, doğal kaynakların verimli ortak kullanımıyla hayat kalitesinin artırılmasına katkıda bulunmaktadır.

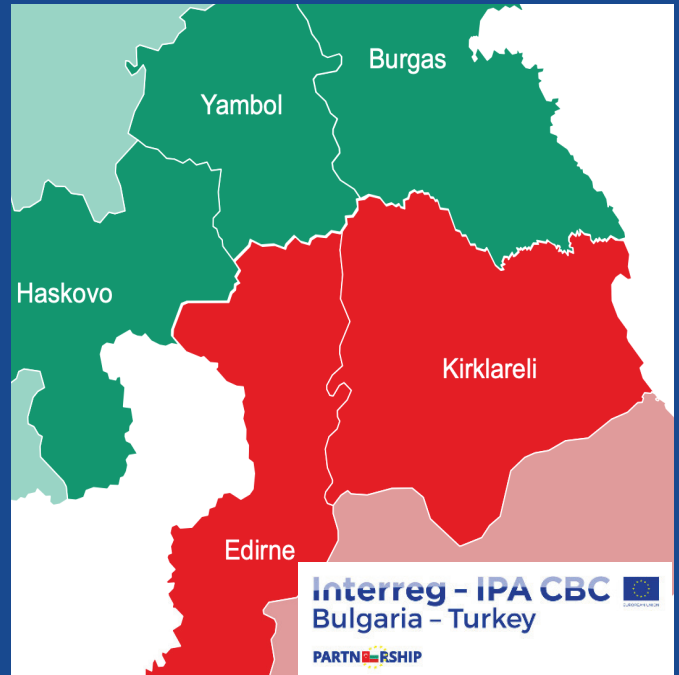
Bu doğrultuda, Programın genel hedefine ulaşılmasını teminen 2007-2013 döneminde finanse edilen projelerin seçiminde gözetilmek üzere belirlenen öncelik eksenleri sürdürülebilir sosyal ve iktisadi kalkınma ile hayat kalitesinin artırılmasıdır.

Programın 2007-2013 dönemindeki toplam bütçesi yaklaşık 32 milyon Avro olup, bu tutarın 27 milyon Avrosu AB katkısından, 4,8 milyon Avrosu ise iki ülkenin ulusal katkısından oluşmaktadır. Bulgaristan- Türkiye IPA Sınır Ötesi İşbirliği Programı kapsamında 26 milyon Avro tutarlı 138 adet proje 31.12.2016 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır.

2014-2020 Dönemi

Bulgaristan ve Türkiye Cumhuriyeti arasında sınır ötesi işbirliği programının 2014-2020 dönemi kapsamında çevrenin ve sürdürülebilir turizm öncelikleri altındaki projelere destek sağlanmaktadır. Programın uygulanması için tahsis edilen fon yaklaşık 30 milyon Avro olup bunun 25 milyon Avro’luk kısmı Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) tarafından sağlanmıştır. Bulgaristan ve Türkiye ulusal eş-finansmanı ise proje ortaklarının onaylanmış bütçesinin % 15’ini oluşturmakta olup iki ülke tarafından eşit olarak sağlanacaktır.

Interreg IPA Bulgaristan-Türkiye Sınır Ötesi İşbirliği Programında birinci teklif çağrısına 16 Kasım 2015 tarihinde çıkmış olup proje başvurusu alınan projelerden uygulanmaya hak kazanan 43 projeye yaklaşık 10 milyon tutarında hibe desteği sağlanmıştır. Programın 15,650 milyon bütçeli ikinci teklif çağrısına 10 Ocak 2018 tarihinde çıkmış olup idari projelerin uygulaması 2019 yılının ilk yarısında projeler uygulanmaya başlamıştır.

AYA NİKOLA MANASTIRI'NIN YOLU VE IŞIĞI AVRUPA'DAN GELDİ

Kırklareli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Bulgaristan - Türkiye Sınır Ötesi İşbirliği Programı kapsamında Burgaz Bölgesel Tarih Müzesi ile ortak bölgesel tarihin korunması için el ele verdi.

Bulgaristan - Türkiye Sınır Ötesi İşbirliği Programları kapsamında gerçekleştirilen 24 ay süreli ve yaklaşık **486 bin Avro** bütçeli Sınır Ötesi Ortak Kültür ve Tarihi Zenginlikler projesi bölge kültürel ve tarihi mirasının korunması için önemli bir işbirliğine olanak sağladı.

Proje kapsamında Kırklareli ilinin Kiyıköy ilçesinde **Aya Nikola Manastırı'nın** yol düzenleme ve ışıklandırma çalışmaları AB fonları ile finanse edilmiş oldu.

Taşa oyulmuş bir Kaya Manastırı olan Aya Nikola'nın Kiyıköy Kalesi ile araç ve yaya yolu bağlantısının yanı sıra, arkeolojik site önünde bir araç parkı da proje kapsamında düzenlendi.

Bu düzenlemeler ile arkeolojik siteye turistlerin erişimi kolaylaştı ve bölgenin turizm potansiyeli artırılmış oldu.

Proje Kodu: CB005.1.21.139

Proje Adı: Sınır Ötesi Ortak Kültür ve Tarihi Zenginlikler

Uygulanma Dönemi: 21.03.2017 - 20.03.2019

ALPULLU/ KIRKLARELİ AB FONLARI İLE SELLERE KARŞI DAHA GÜÇLÜ

Türkiye’den Alpullu Belediyesi ve Bulgaristan’dan Topolovgrad Belediyesi, Ege havzasında görülen sel felaketlerinin önlenmesi için güçlerini birleştirdiler.

Interreg IPA Bulgaristan - Türkiye Sınır Ötesi İşbirliği Programları kapsamında sağlanan yaklaşık 550 bin Avro tutarındaki fon sınır ötesi bölgenin çevresel kalkınması adına seferber edildi. Bu fonların katkısıyla Türkiye tarafında Pancarköy Nehri ile Bulgaristan tarafında Sinapovska nehri temizlenip, ıslah edilerek insan sağlığı ve doğal hayata ilişkin olası riskler azaltıldı. Aynı zamanda nehir boylarındaki **istinat duvarları** da kuvvetlendirildi.

Proje, halkın konu ile ilgili farkındalığının artması ve sel risklerinden doğan tehlikelerin bertaraf edilmesi adına önemli bir katkı sağlandı. Projenin en büyük faydalarından biri de iki komşu belediyenin ortak sorunlar için **ortaklaşa işbirliği** geliştirebilmesine olanak sağlamış olmasıdır.

Proje Kodu: CB005.1.11.084

Proje Adı: Alpullu ve Topolovgrad belediyelerinin, Ege havzasındaki sellerin etkilerini önleme ve azaltma kapasitesinin artırılması

Uygulanma Dönemi: 21.03.2017 - 20.03.2019

EDİRNE SEL BASKINLARINA MÜDAHALE İÇİN HAZIR!

Türkiye'den Edirne İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ile Bulgaristan'dan Yangın Güvenliği ve Sivil Savunma Genel Müdürlüğü sel ve taşkınlar karşı kapasitelerini arttırıp, ortak müdahale planı geliştirdi.

Interreg IPA Bulgaristan - Türkiye Sınır Ötesi İşbirliği Programı kapsamında sağlanan yaklaşık **590 bin Avro** tutarındaki fon, sınır bölgesindeki sel baskınlarına müdahale için Türk ve Bulgar ulusal acil durum yönetim kurumlarının kapasitelerini güçlendirilmesi ve aralarındaki işbirliği ve koordinasyonunun geliştirilmesi için kullanıldı.

Proje, bölgede sel ve taşkınlar ilişkin farkındalığı arttırmanın yanında, sınır ötesi sorunlar karşısında ülkeler arasındaki **dayanışma ruhunu** da güçlendirdi.

Ayrıca, projenin amaçlarına yönelik olarak Edirne AFAD'a arama kurtarma aracı, su altı arama robotu, halat fırlatma ekipmanı, kurtarma botu ve drone tahsis edilmiştir. Bu ekipmanların kullanımıyla **kuruma güç, halka güven** kazandırdı.

Proje Kodu: CB005.1.11.007

Proje Adı: Sel Durumuna Hazırlıklı Olma ve Müdahale Etmek İçin Sınır Ötesi İşbirliği

Uygulanma Dönemi: 25.07.2017- 24.07.2019

İNECE'NİN TURİSTİK CAZİBESİ ARTIYOR

Türkiye'den İnce Belediyesi, Bulgaristan'dan Topolovgrad Belediyesi ile birlikte bölgenin çekiciliğinin artırılması amacıyla önemli bir adım attılar.

Proje alanında turistik cazibeyi artırma hedefiyle başlatılan proje, her iki bölgede de parkların düzenlenmesi, parka oturma bankları, çöp kutuları gibi peyzaj elemanlarının konulması ve açık alan spor etkinlikleri için gerekli saha ve ekipmanların temini ve inşasını içermektedir. Projenin hayata geçirilmesi için yaklaşık **350 bin Avro** AB fonu sağlandı.

Yerel yönetimlerin bir araya gelmesi bir yandan **bölgenin kalkınmasını hızlandırmış**, diğer yandan **işbirliği kültürünü** geliştirmiştir. Turizm potansiyeli yükselen bölgede buna bağlı olarak halkın **refah seviyesinin** de yükselmesi beklenmektedir.

Proje Kodu: CB005.1.21.167

Proje Adı: Topolovgrad ve İnce Belediyelerinin ekoturizm rotası olarak çekiciliğinin artırılması

Uygulanma Dönemi: 20.03.2017 - 20.03.2019

KARADENİZ HAVZASINDA SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMI

T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığının Ulusal Otorite görevini yürüttüğü Sınır Ötesi İşbirliği Programlarından biri olan ENI Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İşbirliği Programı Avrupa Birliğinin Komşuluk Politikası altında yürütülmektedir. Program, ülkemizin IPA fonlarıyla katılım sağladığı çok taraflı bir işbirliği programıdır. Programda Türkiye'nin yanı sıra Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Ukrayna ve Yunanistan dayeralmaktadır. Programın alanına ülkemizden İstanbul, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova, Zonguldak, Karabük, Bartın, Kastamonu, Çankırı, Sinop, Samsun, Tokat, Çorum, Amasya, Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane illeri dahildir.

2007-2013 Dönemi

Programın 2007-2013 dönemindeki toplam bütçesi 38 milyon Avro olup bu tutarın 28 milyon Avrosu ENPI (*European Neighbourhood and Partnership Instrument*) fonlarından 7 milyon Avrosu ise IPA fonlarından karşılanmış ve ayrıca 3 milyon Avro tutarında yararlanıcı ülkelerce eş finansman sağlanmıştır. 2007-2013 döneminde iki teklif çağrısına çıkmış olup her iki teklif çağrısında 60 proje seçilirken bunlardan 39'u Türk ortaklı projelerdir. Bu dönemde sözleşmeye bağlanan 39 projeden 37'si uygulama dönemini tamamlamıştır, 2 proje ise uygulama sürecini tamamlamadan sonlandırılmıştır. Her iki teklif çağrısı altında Türk ortakların kullanımı için sözleşmeye bağlanan hibe tutarı ise 6,158 milyon Avrodur.

2014-2020 Dönemi

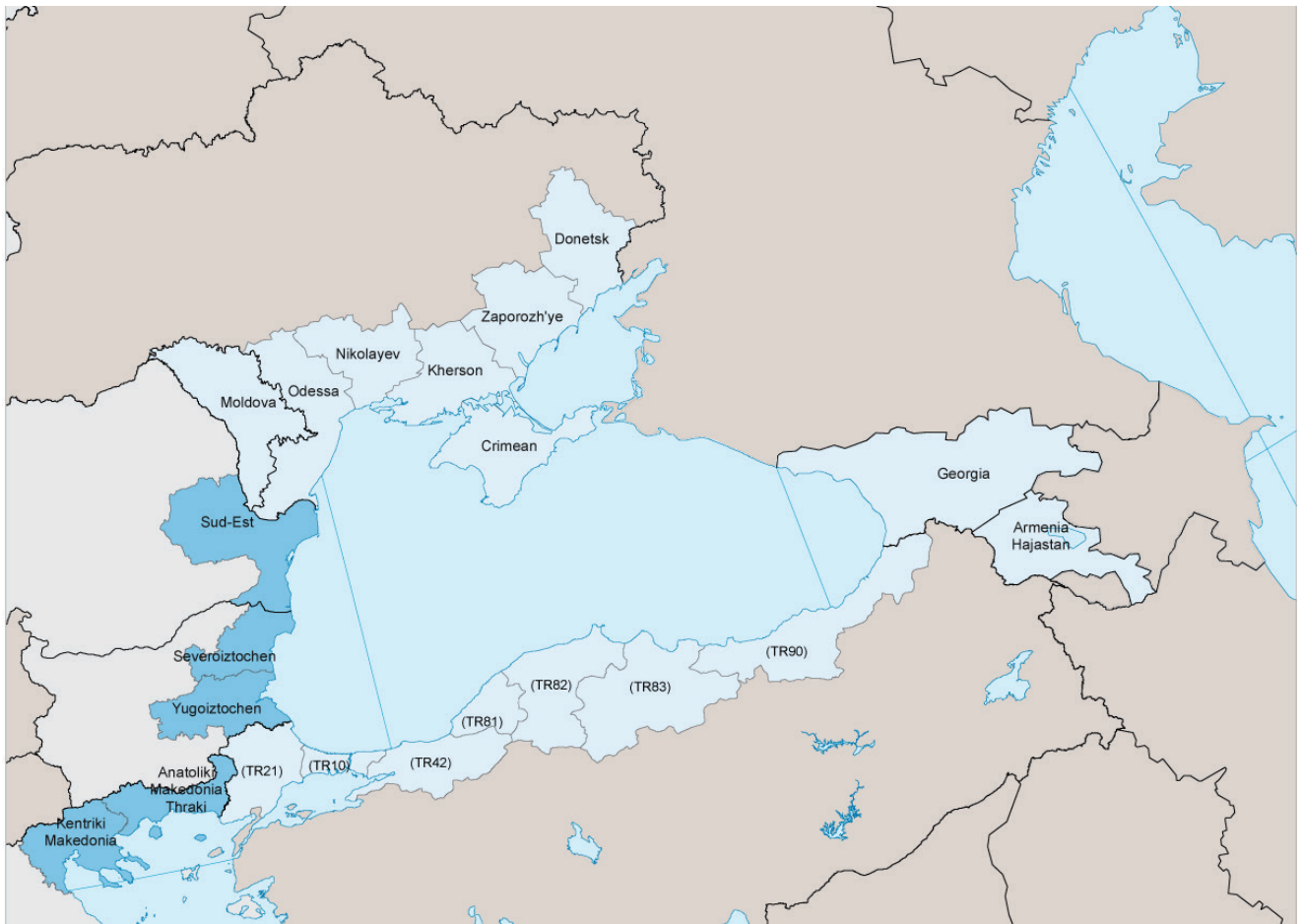
Programın 2014-2020 döneminde uygulanması için tahsis edilen fon 49 milyon Avro olup bu tutarın 39 milyon Avroluk kısmı ENI (*European Neighbourhood Instrument*) katkısı; 10 milyon Avroluk kısmı ise IPA katkısıdır. Ulusal eş finansmanlarla birlikte Programın toplam bütçesi 53,9 milyon Avrodur.

2014-2020 döneminde işletmelerin ve girişimciliğin teşvik edilmesi ve çevrenin korunması öncelikleri altındaki projeler finanse edilecektir. Bu doğrultuda,

- Turizm ve kültür alanlarında işletmelerin ve girişimciliğin desteklenmesi,
 - Sınır ötesi ticaret fırsatlarının geliştirilmesi,
 - Tarım ve bağlantılı sektörlerde modernizasyonun artırılması,
 - Ortak çevresel izlemenin teşvik edilmesi ile
 - Deniz ve nehir kirliliğini önlemek üzere farkındalığı artırıcı ortak faaliyetlerin teşvik edilmesi
- öncelikleri belirlenmiştir.

2014-2020 dönemi Birinci Teklif Çağrısına 31 Ocak 2017 tarihinde çıkmış olup uygulamaya geçen **24 projeden 12'si Türk** ortaklıdır.

İkinci teklif verme çağrısına ise 1 Ekim 2018 tarihinde çıkmıştır.

KÖSTENCE'DE BAŞLAYAN MACERA AĞI KASTAMONU'DAN GEÇİYOR

Karadeniz Bölgesi'ne Macera Turizmini geliştirebilmek için Romanya, Bulgaristan, Moldova ve Türkiye'den ortaklar kolları sıvadı. Türkiye'den Kastamonu İl Özel İdaresi, Rize İl Özel İdaresi, Karadeniz Ereğli Belediyesi ve Bilinçli Kalkınma Derneği de bu çok uluslu projede yer aldılar.

Macera turizmi fiziksel aktivite, kültürel paylaşım ve doğa aktivitelerini ön plana çıkaran bir turizm çeşididir.

Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İşbirliği Programları desteği ile gerçekleştirilen **Macera Turizmini Geliştirme Ağı** projesine toplamda yaklaşık **560 bin Avro** tutarında proje bütçesine tahsis edildi.

Proje çerçevesinde kurulan çok uluslu işbirliği ağı vesilesi ile turizm faaliyetleri çeşitlendirilerek havza ülkeleri için yeni fırsatlar ortaya çıkarıldı.

Havza ülkeleri proje sayesinde hem işbirliklerini kuvvetlendirmiş hem de turizm potansiyel ve gelirlerini artırılması yolunda önemli bir adım atmışlardır.

Proje Kodu: TR11C1.01-02/232

Proje Adı: Karadeniz Bölgesinde Açık Hava Macera Turizmi Ağı'nın Geliştirilmesi

Uygulanma Dönemi: 15.03.2014 - 15.03.2015

EGE'DEN KARADENİZ'E KÜLTÜREL LİMANLAR CANLANIYOR

Türkiye, Yunanistan, Romanya, Ukrayna, Gürcistan ve Bulgaristan ortak bir amaç için işbirliğine gitmiştir: **Kültürel limanları canlandırmak**

Ülkemizden İstanbul Üniversitesi ve Koç Üniversitesinin katıldığı proje Karadeniz Bölgesindeki kültür turizmine katkıda bulunma hedefiyle yola çıktı.

Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İşbirliği Programı kapsamında sağlanan yaklaşık **500 bin Avro** tutarındaki fon liman şehirlerinin birbiriyle olan bağlantısını güçlendirmek ve kültürel etkileşimi arttırmak üzere kullanıldı.

Kısaltması LIMEN olan proje, kültürler arasındaki önyargıların kırılması ve çok uluslu işbirliği anlayışını geliştirmesinin yanında turizm sektörüyle ilgili küçük ve orta ölçekli girişimlerin gelişmesine de destek oldu.

Proje Kodu: TR11C1.01-02/331

Proje Adı : Ege'den Karadeniz'e Kültürel Limanlar

Uygulanma Dönemi: 01.07.2013 - 01.07.2015

KARADENİZ'DE ENERJİ VERİMLİLİĞİ DÖNEMİ

Karadeniz bölgesinde yeni bir dönem için ilk adım atıldı. Türkiye, Yunanistan, Romanya, Ermenistan, Moldova ve Ukrayna'nın ortaklığında gerçekleşen proje, binalarda enerji verimliliği alanında kurumsal kapasitelerinin artırılmasına yardımcı olmak üzere önemli bir atılımı teşkil etti. Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İşbirliği Programı kapsamında AB tarafından desteklenen projeye yaklaşık **580 milyon** Avro fon ayrıldı.

Ülkemizden Samsun Büyükşehir Belediyesi ve Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinin katıldığı proje, yalnızca enerji verimliliğine değil, aynı zamanda Karadeniz Havzasında daha güçlü bölgesel ortaklıklar kurulması ve işbirlikleri geliştirilmesine de katkıda bulundu.

Binalarda enerji verimliliğiyle alakalı hazırlanan veri ve bilgilerin karşılıklı olarak paylaşılması ve bu bilgilerin Karadeniz Bölgesinde sistematik olarak yayılması ile bölgedeki enerjinin geleceği adına önemli bir adım atıldı.

Proje Kodu: TR11C1.01-02/331

Proje Adı: Karadeniz Havzası Binalarda Enerji Verimliliği Projesi

Uygulanma Dönemi: 01.06.2013 - 01.06.2015

İLETİŞİM ADRESLERİ

Sınır Ötesi İşbirliği Genel
e-posta: cbc@ab.gov.tr
Tel: +90 312 218 16 62

Karadeniz Havzası Programı
e-posta: cbcbsb@ab.gov.tr
Tel: +90 312 218 16 62

Bulgaristan - Türkiye Programı
e-posta: cbcbgtr@ab.gov.tr
Tel: +90 312 218 16 62